

PUBLICZNY ZESPÓŁ PRZEDSZKOLNO – SZKOLNY
Z NAUCZANIEM JĘZYKA MNIJSZOŚCI NARODOWEJ - JĘZYKA NIEMIECKIEGO
w Kędzierzynie - Koźlu

Informacja o sposobie organizacji nauki języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego w Publicznej Szkole Podstawowej im. Johanna Wolfganga von Goethe z nauczaniem języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego w Kędzierzynie – Koźlu

Na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności postępującej się językiem regionalnym (Dz. U. 2017 poz. 1627), Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej im. Johanna Wolfganga von Goethe z nauczaniem języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego w Kędzierzynie – Koźlu, informuje o sposobie organizacji nauki języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego:

1. Cele prowadzonych zajęć języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego i ich miejscu w tygodniowym rozkładzie zajęć:

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

I. Świadomość własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.

1. Znajomość podstawowych utworów literackich i innych tekstów kultury ważnych dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej.
2. Znajomość podstawowych faktów z historii narodowej lub etnicznej.
3. Znajomość elementów kultury narodowej lub etnicznej (np. symbole, legendy, baśnie).
4. Znajomość podstawowych faktów z życia społeczności lokalnej.

II. Kształcenie językowe.

1. Rozumienie wartości języka ojczystego oraz jego funkcji w budowaniu wspólnoty rodzinnej, narodowej i kulturowej.
2. Kształtowanie odpowiedzialności za własne użytkowanie języka.
3. Poznawanie podstawowych pojęć służących do opisywania języka jako narzędzia komunikacji.
4. Kształcenie umiejętności porozumiewania się (słuchania, mówienia, czytania i pisania) w sytuacjach prywatnych i publicznych, w tym z osobami z trudnościami w komunikowaniu się.
5. Kształcenie umiejętności poprawnego mówienia i pisania zgodnego z zasadami poprawności językowej.

III. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Rozwijanie umiejętności interpretacji utworów literackich i innych tekstów kultury.
2. Rozwijanie umiejętności analizy wybranych utworów literackich z wykorzystaniem właściwej terminologii.
3. Rozwijanie zdolności rozumienia wartości o charakterze narodowym i uniwersalnym.
4. Rozwijanie potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych.

IV. Tworzenie wypowiedzi.

1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w różnych formach.
2. Kształcenie umiejętności wygłaszania, recytacji i interpretacji głosowej tekstów.
3. Doskonalenie dykcji i operowania głosem.
4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania.
5. Rozwijanie umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych.
6. Wyrażanie własnych poglądów i opinii.
7. Tworzenie wypowiedzi pisemnych, z uwzględnieniem estetyki tekstu i zasad jego organizacji.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

KLASY IV–VI

I. Świadomość własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego. Uczeń:

- 1) zna i rozumie utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej;
- 2) zna i rozumie podstawy kultury narodowej lub etnicznej (bohaterowie, wydarzenia, symbole, legendy);
- 3) zna podstawowe fakty z życia mniejszości narodowej lub etnicznej w Polsce;
- 4) rozpoznaje najważniejsze tematy i motywy charakterystyczne dla literatury narodowej, wyszukuje na ten temat informacje w internecie.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka. Uczeń:
  - 1) odmienia części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik);
  - 2) rozpoznaje spójnik;
  - 3) rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte oraz zdania złożone.
2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:
  - 1) wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego;

PUBLICZNY ZESPÓŁ PRZEDSZKOLNO – SZKOLNY
Z NAUCZANIEM JĘZYKA MNIEJSZOŚCI NARODOWEJ - JĘZYKA NIEMIECKIEGO
w Kędzierzynie - Koźlu

- 2) posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego lub etnicznego;
  - 3) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi;
  - 4) dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi;
  - 5) rozróżnia synonimy, antonimy;
  - 6) dostrzega różnice pod względem zakresu i treści w znaczeniu wyrazów.
3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:
- 1) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;
  - 2) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała);
  - 3) zna i stosuje zasady akcentowania wyrazów;
  - 4) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej;
  - 5) stosuje zasady etykiety językowej.
4. Odbiór przekazu językowego. Uczeń:
- 1) nazywa swoje reakcje czytelnicze (np. ocena bohaterów, emocje);
  - 2) określa temat i główną myśl tekstu;
  - 3) rozpoznaje w wypowiedzi prawdę lub fałsz;
  - 4) rozpoznaje gatunki publicystyczne prasowe, radiowe i telewizyjne w tym artykuł, wywiad, recenzję.
5. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:
- 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym;
  - 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, średnika.

III. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Analiza i interpretacja utworów literackich. Uczeń:
  - 1) określa problematykę utworu;
  - 2) rozpoznaje gatunki charakterystyczne dla kultury danej mniejszości narodowej lub etnicznej;
  - 3) rozpoznaje rodzaje i gatunki literackie;
  - 4) przypisuje utwór literacki do właściwego rodzaju literackiego;
  - 5) rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, metaforę i określa ich funkcje;
  - 6) korzysta z informacji zawartych w encyklopediach i słownikach, również w sieci internetowej;
  - 7) rozpoznaje odmiany gatunkowe literatury popularnej.
2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:
  - 1) rozumie, czym jest adaptacja dzieła (np. filmowa, sceniczna, radiowa);
  - 2) wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją;
  - 3) rozumie specyfikę różnych tekstów kultury (teatr, film, muzyka, sztuki plastyczne).

IV. Tworzenie wypowiedzi.

1. Mówienie. Uczeń:
  - 1) przedstawia propozycję interpretacji wybranego tekstu kultury;
  - 2) tworzy plan wypowiedzi własnej;
  - 3) streszcza linearnie wypowiedź narracyjną;
  - 4) operuje słownictwem z kręgów tematycznych: życie codzienne, szkoła, dom;
  - 5) poprawnie akcentuje wyrazy i stosuje poprawną intonację w zdaniu;
  - 6) świadomie wykorzystuje wykrzyknik jako część mowy, w tym w celu wyrażenia emocji;
  - 7) interpretuje na głos wybrane utwory literackie (w całości lub w części).
2. Pisanie. Uczeń:
  - 1) dostrzega i uwzględnia relacje między częściami składowymi wypowiedzi (tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie);
  - 2) stosuje związki frazeologiczne ze zrozumieniem ich znaczeń;
  - 3) tworzy wypowiedzi stosując narrację pierwszo- i trzecioosobową;
  - 4) tworzy spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat;
  - 5) tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis, charakterystyka postaci literackiej lub rzeczywistej;
  - 6) opisuje własne odczucia, które budzi utwór.

KLASY VII i VIII

Uczeń spełnia wymagania określone dla klas IV–VI.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

- I. **Świadomość własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.** Uczeń:
  - 1) dostrzega różne wzorce postaw społecznych, narodowych, obywatelskich, obyczajowych, kulturowych, moralnych, religijnych i w ich kontekście kształtuje swoją tożsamość;
  - 2) rozpoznaje tematy, motywy, toposy charakterystyczne dla literatury narodowej.
- II. **Kształcenie językowe.**

PUBLICZNY ZESPÓŁ PRZEDSZKOLNO – SZKOLNY
Z NAUCZANIEM JĘZYKA MNIEJSZOŚCI NARODOWEJ - JĘZYKA NIEMIECKIEGO
w Kędzierzynie - Koźlu

---

1. Gramatyka. Uczeń:
  - 1) poprawnie odmienia części mowy (liczebnik, zaimek);
  - 2) rozpoznaje przysłówek, przyimek i wskazuje różnice między nimi;
  - 3) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów użytych w zdaniu;
  - 4) rozpoznaje w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, równoważniki zdań.
2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:
  - 1) rozumie znaczenie homonimów;
  - 2) zna typy skrótów i skrótowców;
  - 3) rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny;
  - 4) rozpoznaje funkcję języka w tekście;
  - 5) dostrzega zróżnicowanie słownictwa – rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (wyrazy gwarowe, terminy naukowe, archaizmy i neologizmy, eufemizmy i wulgaryzmy);
  - 6) rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone, rozumie ich funkcję w tekście.
3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:
  - 1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego lub etnicznego;
  - 2) czyta teksty ze zrozumieniem, rozpoznaje intencję nadawcy;
  - 3) świadomie, odpowiedzialnie, selektywnie korzysta (jako odbiorca i nadawca) z elektronicznych środków przekazywania informacji;
  - 4) czerpie dodatkowe informacje z przypisu;
  - 5) identyfikuje wypowiedź jako tekst reklamowy, informacyjny;
  - 6) zna konsekwencje stosowania form charakterystycznych dla środków elektronicznych (takich jak SMS, e-mail, czat);
  - 7) stosuje zasady etyki i etykiety językowej, wie, w jaki sposób zwracać się do rozmówcy w zależności od sytuacji i relacji z rozmówcą (dorosły, obcy, bliski, rówieśnik, lekarz, profesor, nauczyciel);
  - 8) charakteryzuje nadawcę wypowiedzi.
4. Odbiór przekazu językowego. Uczeń:
  - 1) nazywa swoje reakcje czytelnicze (np. wrażenia);
  - 2) formułuje wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście;
  - 3) rozpoznaje wypowiedź argumentacyjną, wskazuje tezę, argumenty i wnioski;
  - 4) rozpoznaje wypowiedź o charakterze informacyjnym, ekspresywnym i impresywnym;
  - 5) rozpoznaje manipulację językową;
  - 6) odróżnia opinię od faktu;
  - 7) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio;
  - 8) rozpoznaje gatunki publicystyczne prasowe, radiowe i telewizyjne, w tym reportaże, felieton.
5. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:
  - 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym;
  - 2) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych.

III. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Analiza i interpretacja utworów literackich. Uczeń:
  - 1) rozpoznaje gatunki literackie, potrafi wymienić ich cechy, np. przypowieść, pamiętnik, dziennik, komedia, dramat jako gatunek, tragedia, ballada, nowela, hymn oraz inne gatunki charakterystyczne dla kultury danej mniejszości narodowej lub etnicznej;
  - 2) wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, tekst poboczny (didaskalia), monolog, dialog;
  - 3) rozpoznaje w tekście literackim: symbol, alegorię, neologizm, ironię, puentę i określa ich funkcje;
  - 4) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów;
  - 5) korzysta z informacji zawartych w encyklopediach i słownikach;
  - 6) rozpoznaje odmiany gatunkowe literatury popularnej: powieści lub opowiadania obyczajowe i przygodowe, utwory fantasy.
2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:
  - 1) interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia);
  - 2) określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury;
  - 3) dostrzega specyfikę przekazów audiowizualnych (przedstawień teatralnych, filmów, programów informacyjnych, programów rozrywkowych), potrafi nazwać ich twórcy (ruchome obrazy, warstwa dźwiękowa).

IV. Tworzenie wypowiedzi.

1. Mówienie. Uczeń:
  - 1) przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury i przekonująco ją uzasadnia;
  - 2) tworzy rozbudowany plan wypowiedzi własnej;
  - 3) hierarchizuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie;
  - 4) operuje słownictwem z kręgów tematycznych: społeczeństwo, kultura, rozwój psychiczny i moralny człowieka.

PUBLICZNY ZESPÓŁ PRZEDSZKOLNO – SZKOLNY
Z NAUCZANIEM JĘZYKA MNIejszości NARODOWEJ - JĘZYKA NIEMIECKIEGO
w Kędzierzynie - Koźlu

2. Pisanie. Uczeń:
  - 1) stosuje poprawnie różne rodzaje wypowiedzi we własnych tekstach, dostosowuje szyk wyrazów i wypowiedzi składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom;
  - 2) stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami gatunków, tworzy spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat;
  - 3) uwzględnia w interpretacji potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny;
  - 4) tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: urozmaicone kompozycyjnie i fabularnie opowiadanie, opis sytuacji i przeżyć, zróżnicowany stylistycznie i funkcjonalnie opis przedmiotów lub dzieł sztuki, charakterystyka postaci literackiej, filmowej lub rzeczywistej, sprawozdanie z lektury, filmu, spektaklu i ze zdarzenia z życia, rozprawkę, podanie, CV, list motywacyjny, dedykację; dostosowuje odmianę i styl wypowiedzi do gatunku, w którym się wypowiada;
  - 5) rozumie rolę akapitów w tworzeniu wypowiedzi pisemnych.
3. Retoryka i stylistyka. Uczeń:
  - 1) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
  - 2) wykorzystuje retoryczne środki językowe oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
  - 3) w wypowiedzi (pisemnej lub ustnej) określa tezę/ hipotezę, formułuje argumenty;
  - 4) rozróżnia i wskazuje środki perswazji w tekstach reklamowych, określa ich funkcje.

WARUNKI I SPOSÓB REALIZACJI

Klasy IV–VIII szkoły podstawowej to czas kształtowania poczucia własnej świadomości narodowej lub etnicznej, poznawania kultury, rozwijania umiejętności komunikacyjnych, doskonalenia myślenia konkretnego i abstrakcyjnego. To również okres formowania się charakteru młodego człowieka, w tym dostrzegania i rozumienia wartości uniwersalnych m.in. prawdy, dobra, piękna.

Zadaniem nauczyciela języka mniejszości narodowej lub etnicznej na II etapie edukacyjnym jest przede wszystkim:

- 1) rozwijanie poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej, szacunku do kultury i tradycji;
- 2) rozwijanie motywacji do poznawania języka, kultury, tradycji;
- 3) wychowywanie świadomego odbiorcy i uczestnika kultury;
- 4) kształtowanie postawy otwartości wobec innych kultur i szacunku dla ich dorobku;
- 5) rozwijanie umiejętności sprawnego posługiwania się językiem mniejszości narodowej lub etnicznej w różnych sytuacjach komunikacyjnych z zachowaniem norm kultury, etyki i etykiety językowej;
- 6) kształcenie umiejętności posługiwania się różnymi gatunkami wypowiedzi ustnych i pisemnych, które są niezbędne w edukacji szkolnej oraz w różnych sytuacjach życiowych;
- 7) rozwijanie umiejętności operowania bogatym słownictwem, wykorzystanie go do opisywania świata, oceny postaw i zachowań własnych i innych ludzi;
- 8) kształtowanie samodzielnego docierania do informacji, ich selekcjonowania, krytycznej oceny oraz wykorzystania we własnym rozwoju.

Praca nauczyciela języka mniejszości narodowej lub etnicznej w klasach IV–VIII polega na tworzeniu sytuacji sprzyjających rozwojowi zainteresowań uczniów i ich świadomego uczestnictwa w kulturze.

Nauczyciel w organizowaniu procesu dydaktycznego jest zobowiązany do stosowania rozwiązań metodycznych, które zapewnią integrację kształcenia literackiego, językowego i kulturowego uczniom będących na różnych poziomach rozwoju intelektualnego. W swojej pracy powinien wykorzystywać metody aktywizujące m.in. dyskusję, debatę, dramę, projekt edukacyjny, które wspomagają rozwój samodzielnego docierania do informacji i prezentowania efektów kształcenia przez uczniów.

WYMIAR GODZIN NAUKI JĘZYKA MNIejszości NARODOWEJ – JĘZYKA NIEMIECKIEGO

	Tygodniowy wymiar godzin nauki języka mniejszości narodowej		Roczny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury
Szkoła Podstawowa	<i>Klasa</i>	Nauczanie w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości narodowej	
	<i>I</i>	4	-
	<i>II</i>	5	-
	<i>III</i>	5	-
	<i>IV</i>	6	-
	<i>V</i>	6	25
	<i>VI</i>	5	25
	<i>VII</i>	5	-
	<i>VIII</i>	6	-

PUBLICZNY ZESPÓŁ PRZEDSZKOLNO – SZKOLNY
Z NAUCZANIEM JĘZYKA MNIJSZOŚCI NARODOWEJ - JĘZYKA NIEMIECKIEGO
w Kędzierzynie - Koźlu

---

2. Informacje odnotowywane w dokumentacji przebiegu nauczania, na świadectwach szkolnych promocyjnych, świadectwach ukończenia szkoły:

Zgodnie z pkt. 16 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2019 r. (poz. 1700), informujemy, że:

Na świadectwie szkolnym promocyjnym i na świadectwie ukończenia szkoły ucznia, który realizował zajęcia z języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego oraz zajęcia z własnej historii i kultury mniejszości lub społeczności posługującej się językiem regionalnym:

- 1) język mniejszości narodowej, język mniejszości etnicznej lub język regionalny umieszcza się w miejscu przeznaczonym na obowiązkowe zajęcia edukacyjne, na pierwszej wolnej pozycji, wpisując status tego języka („język mniejszości narodowej”, „język mniejszości etnicznej” lub „język regionalny”) oraz jego nazwę;
- 2) historię i kulturę własną mniejszości lub społeczności posługującej się językiem regionalnym umieszcza się w miejscu przeznaczonym na dodatkowe zajęcia edukacyjne, wpisując nazwę tych zajęć („historia i kultura”) oraz nazwę mniejszości narodowej, etnicznej lub społeczności posługującej się językiem regionalnym, której one dotyczą.

3. Warunki i sposób oceniania i klasyfikacja ucznia z zajęć z języka mniejszości narodowej – języka niemieckiego oraz nauki własnej historii i kultury :

O warunkach i sposobie nauczania i klasyfikowania ucznia z zajęć mniejszości oraz nauki własnej historii i kultury uczniów oraz rodzice / opiekunowie prawni zostaną poinformowani w pierwszym tygodniu nauki roku szkolnego. Ocena z zajęć języka mniejszości wpływa na promocję ucznia do klasy programowo wyższej oraz ukończenie szkoły.

4. Uprawnienia i obowiązki uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty:

Uczeń ma prawo zdawać egzamin ósmoklasisty z matematyki w języku mniejszości narodowej – języku niemieckim.